

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čekovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravlništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—.

Rastoče oboroževanje fašizma.

Vsak je svoje sreče kovač, pravi znani pregovor. Naj si skuje tvoj sosed srečo ali nesrečo, to je njegova stvar, ki se ti v njo ni treba vtikati. Drugače pa je položaj, ako tvoj sosed s svojim dejanjem ali nehanjem ogroža tvoj mir in tvoje pravo. Tudi o narodu velja isto. Vsak narod si uredi lahko svojo hišo, kakor hoče, ter počenja v njej, kar hoče. Samo kaj takega ne sme počenjati, kar krši pravo sosednih narodov ter spravlja v nevarnost mir med narodi in državami. Kakšno nevarnost pa pomenja in predstavlja narod, ki je vključen v spone fašistično-nacionalistične diktature! Volje takšna ljudska masa nima lastne ter je tudi ne sme imeti. Odločilna je samo ena volja, in to je volja neodgovornega, vsepravnega in vsevladnega voditelja. Kakor on misli, tako morajo misliti vsi; kar on zaupa, morajo izpolniti vsi. Če on izda komando: zgrabite vsi za orožje, bodo to storili, če ne iz drugega nagiba, pa iz strahu, da jim ne bi, ako bi se ne pokorili, ducejeva milica ali fuhrerjevi napadalni oddelki in bramni odredi razbili neposlušnih glav.

Voditelji skrbijo za to, da ne bo njihova komanda, izdana o času, ki ga smatrajo za pravega, ostala volel glas brez resonance. V to svrhu oborožujejo ne samo vojsko, marveč vse ljudstvo. Oboroževanje je dvojno: duhovno in gmotno. Prvo se vrši na tak način, da se z železno doslednostjo pobija med množico mirovna misel ter se poveljuje ideja vojne, da se zasmehuje načelo pravičnosti in ljubezni ter se razpaljuje strasti sovraštva, osvajačnosti in pohlepnosti. Duhovno oboroževanje se vrši zlasti med mladino, koje duh se popolnoma militarizira in koje srce se zatrduje k nasilnosti in okrutnosti. Tako vzreja fašizem ne samo moško, marveč tudi žensko mladino. Svojčas je papež Pij XI. protestiral proti temu, da se vzgojujejo v Italiji dečki in celo tudi deklice v duhu in k duhu puške in revolverja.

Duh nemškega narodnega socializma ni nič boljši, marveč celo slabši, ker je zavestno poganski. Hitlerizem oznanja nemški mladini ta-le nauk: »Nemški človek se je končno vendar le prebudil in vrgel za vselej raz sebe sramoto tisočletnega krščanskega suženjstva. Prišel je čas, da dokončamo berbo proti krščanstvu. Nemška mladina mora spoznati, da je bilo krščanstvo naveden zločin nad nemškim plemenom in

nad nemškim narodom. Nemška mladina se bo znala osvoboditi izdajalskih duhovnikov, ki nas hočejo izročiti židovskim izkoriščevalcem. Zbirajte se v vrstah nemške poganske revolucije in osvobodite se židovsko-krščanskih pojmov o milosti in ljubezni do drugega ter o takimenuvanem grehu. Mi moramo biti silni, nasilni in brez srca. Prenehajte z ljubeznijo in odpuščanjem, kadar govorite o sovražniku, in delajte samo na to, kar vas napravlja silne in brezsrčne. Doba celotnega krščanstva je potekla. Mladina, pripravi se za novo dobo, primi za crožje svojih očetov in izvojuj Nemčiji bodočnost!»

Da mladini ne bo manjkalo gmotnega orožja, ko pride čas, da izvojuje Nemčiji »bodočnost«, za to skrbi hitlerizem s stalno napredujočim oboroževanjem. Ako je fašizem, odkar je v Italiji na vladi, potrošil za oboroževanje vojske, milice in mladine 50 do 60 milijard lir, ga misli hitlerizem v tem oziru kmalu prekositi. Francoski generalni štab je z dokazi izpričal, s kakšno mrzlično naglostjo se Nemčija zadnje tedne oborožuje. Oboroževanje je že doseglo obseg, ki presega vsako bojazen. Zlasti se v izredni meri povečuje efektivno (resnično) stanje redne vojske. Reichswehr se je pomnožila na dejansko stanje 320.000 mož. Poleg tega obstojajo stotisoči oboroženih napadalnih in obrambnih oddelkov. Ob Renu in na vzhodni meji se napravljajo, od nosno popravljajo trdnjave. Zveza narodov se bo morala resno pečati s to zadevo, drugače bo svet nekega dne stal pred gotovim dejstvom do zobov oborožene Nemčije.

V NAŠI DRŽAVI.

Nova uredba o zaščiti kmeta. Ministrski svet je izdal novo uredbu o zaščiti kmeta in o odplačevanju kmečkih dolgov. Uredba je bila izdana dne 25. avgusta in jo bomo obravnavali natančneje v prihodnji številki v gospodarskem delu našega lista.

V DRUGIH DRŽAVAH.

V PRIČAKOVANJU VOJNE.

Spor med Rusijo in Japonsko se po-
ostruje. Drug drugega obdolžujejo, da

Fašistična Italija daje tudi Avstriji potuho, da izpopolnjuje svojo vojsko številčno, gmotno in tehnično. Avstrija se ne zadovoljuje več s povečanjem redne svoje vojske za 8000 mož, kar ji je bilo lani dovoljeno, njene zahteve se stopnjujejo. Po Dollfusovi smrti je Heimwehr dobila pri vladi prevladujoč vpliv. Knez Starhemberg, voditelj Heimwehra, je postal predsednik Domovinske fronte, edine politične organizacije, ki je v Avstriji dovoljena. Preminuli kancler Dollfuss je bil njen ustanovitelj in prvi predsednik, njegov naslednik pa ni postal sedanji kancler Schuschnigg, marveč podkancler knez Starhemberg. Kot vnet učenik Mussolinija hodi pridno v Italijo v šolo, da se dodobra nauči, kako se država pofašisti. Pofašistenje Avstrije je na potu, z njim pa raste ter se stopnjuje oboroženost Avstrije: zahteva se pomnožitev redne vojske na stanje 30 000 mož, poleg pa se razvija vedno bolj oborožena milica zasebnih vojaških formacij, osobito Heimwehra.

Fašizem — italijanski in nemški — se vedno bolj oborožuje. S fašističnim — nacionalističnim — heimwehrovskim oboroževanjem pa raste nevarnost za evropski mir. Zunanje-politični program troperesnega fašizma je revizija sedanje politične karte Evrope, premaknitev sedanjih državnih mej v Evropi v prid Italije, Nemčije, Avstrije in Madžarske. Ako bi na Dalnjem vzhodu izbruhnil vojaški spopad med Japonsko in Rusijo, ali ne bi fašizem smatral, da je prišel njegov čas? Saj je duce italijanskega fašizma napovedal že leto 1932 kot v tem oziru velekritično leto. Lloyd George, nekdanji ministrski predsednik Anglije, je napovedal, da se 10 let še ni treba bati vojne. Želimo, da bi bil Lloyd George dober prerok.

izziva. Japonci se pritožujejo, da sovjetski aeroplani večkrat letajo nad Mandžurijo, da sovjetske obmejne čete streljajo na japonske oziroma mandžurske parnike, ki plovejo po rekah Amur in Sungari. Japonci tudi obdolžujejo sov-jete, da so odklonili njihove ponudbe o poravnavi radi spora vzhodne kitajske železnice. Sovjeti pa obdolžujejo Japonce, ker so aretirali in zaprli več uradnikov na tej železnici. Tako obdolžujejo drug drugega ter se obenem pripravljajo na vojno.

V Rusiji jo pričakujejo kot nekaj neizbežnega. V gospodarskih organizacijah se vsa vprašanja rešujejo v slutnji predstoječe vojne. Vsa podjetja so razdeljena na »delo za obrambo« in za na-